

Передплата

«РУСЛАНА» киносить:

в Австрії:

на пів рік . . . . . 20 кор.
 на рік . . . . . 10 кор.
 на чверть року . . . . . 5 кор.
 на місяць . . . . . 170 кор.

За границею:

пів рік . . . . . 16 рублів
 або 36 франків
 рік . . . . . 8 рублів
 або 18 франків

Подвигок число по 10 сот.

РУСЛАНА

«Виреш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш милої і віри не возьмеш,
 бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1, пл. Дзямбровского (Хирунщина). Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише напередні застереженя.

Рекламації неопечатаніє вількі від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по півні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Письмо з Відня.

Від нашого дописувателя одержуємо отсе письмо:

Рускі послы в державній раді.

(к) Коже парламентарне сторонництво в державній раді має свій дневник, котрий заступає его справи і подає вісти про діяльність послів свого сторонництва, а у Відні має бодай одного, як не більше дописувателів. Лише руский клуб творить виїмку, бо поминувши се, що «Галічанін» має тут свого сталого дописувателя, рускі часописи обходять ся без того і тему приневолені черпати вісти про парламентарні справи і про діяльність руских послів з другої або третьої руки. Нема найменшого сумніву, що задля того мало що і то не все певного і вірного можуть подати про сі справи. А вжеж такий великий дневник, як «Діло» повинен би мати свого сталого дописувателя. Звичайно вдоволяє ся оно тим, що від часу до часу Н. напише там Письмо з Відня, хоч ті письма також не дають повного і вірного а бодай предметового і безсторонного образу діяльності руских послів і важніших справ в державній раді. Ось і недавне Письмо з Відня в ч. 131. «Діло» є найліпшим сего доказом. Віденський пригідний дописуватель «Діло» Н., очевидно близький его сторонник, жалує ся, що оно не подає в повній основі промов руских послів, а лише «після скудних і тенденційно невірних донесень кореспонденційного бюра» або з N. fr. Presse.

Се звичай справді непрактикований в європейскім дневникарстві, щоби промовчувати зовсім або подавати в умисно пережрученім виді промови послів хоч би иншого, противного собі сторонництва. Але руске дневникарство присвоїло собі сей звичай від деяких польских дневників, котрі так поступали з промовами руских послів або послів иншого сторонництва політичного. Пригадаємо тут, що н. пр. промов пос. Барвіньского від 13 років «Діло» не подавало в цілости, хіба в невірних скороченях а навіть тенденційних пережрученях, що н. пр. промови д-ра Гладішовского, виголошеної в порозуміню з руским клубом в справі конгрюи не лише не подало «Діло», але просто піддало її на глум, позаяк сю промову виголосив контркандидат сотрудника «Діло», що промов н. Пігуляка також не подавало зовсім. А же про се, щоби там появляли ся вісти

про діяльність членів клубу руского в комісіях, наколи они особливо не є заразом членами нац-демокр. сторонництва, нема й мови. Але так само і Письмо з Відня в ч. 131. Діла виходить на те, як мовляв циган, що в світі стілько правди, що у мене та в Бога трошки. Отже так само виглядає і сей «перегляд парламентарної діяльності руских послів» поданий дописувателем Н. Виходить з него, що лише пп. Романчук і Яворский щось роблять, трошка ще Король і Василько, а всі инші то прямо трути.

Може п. Н. виправдувати ся тим, що він подає в своїй дописи перегляд діяльності руских послів лише за останні півтора місяця (себто за другу половину май і червець), а в тім часі тамті послы не проявили ніякої діяльності. Отже й се не було би вповні вірно, наколи не лише інтерпеляції вважає ся діяльністю посла. Вжеж бо навіть з N. fr. Presse міг дописуватель вчитати, як се зазначив колись ту гр. Штірг в бюджетовій комісії, що справою конгрюи, яка обходить все наше духовенство, отже переважну часть рускої інтелігенції, займав ся у вісьмох вельми довгих засіданях вибраний бюджетовою комісією субкомітет, до котрого входив п. Барвіньский і що на его предлогу прийняв субкомітет за згодою також міністерства просвіти й ісповідань резолюцію в справі поліпшення пенсій для вдів і сиріт по священиках. Може на се замітити п. Н. що се лише резолюція, але наколи она буде ухвалена комісією і палатою, не остане без практичних наслідків. Др. Гладішовский перевів в комісії для звіринних пошестий важні пільги для наших селян, трудив ся з успіхом в санітарній комісії, п. Пігуляк з успіхом дбав про інтереси рускої церкви на Буковині. Однак не лише про останні часи, але й давніше Письмо з Відня п. Н. не згадувало нічого про діяльність пп. Барвіньского, д-ра Гладішовского і Пігуляка, хоч сі послы, як можна переконати ся вже не лише з стеногр. протоколів, але далеко лекше з індексів, трудили ся в комісіях, виголошували промови, ставили внесеня і вносили інтерпеляції і то так в державній раді, як і в делегації. Але все те очевидно не підходило під стрихулець п. Н. Навпаки ще й се зазначити треба, що для поступовани пп. Длужаньского і Мандичевского було «Діло» вельми поблажливе, коли проти тамтих виступало нераз з вельми острыми

і неоправданими докорами. Як тенденційне становище занимало оно супроти трех в горі згаданих послів, показує ся і з оцінки злуки сих послів з руским клубом. Коли они належали до Слав. Союза, тоді «Діло» безнастанно доказувало конечність одноцілого руского клубу і велике значінє політичне, наколиб рускі послы творили оден клуб. Колиж ся злука послів дувала, то «Діло» навмишне таке становище заняло, начеб нічого не стало ся, начеб та злука не мала ніякого політичного значінє, начеб руский клуб показав лише великодушність, що зволив прийняти до своєї звязи згаданих послів.

Але навіть супроти тіснійших сторонників замітки п. Н. не є вповні справедливыми і предметовим. Хто слівдив пильно діяльність п. Василька в комісії для виборчої реформи, мусить признати, що він мав там вельми трудне становище і велику працю і мимо вельми некорисних для Русинів обставин вивязав ся із своєї задачі дуже добре. Але п. Н. найшов лише кілька слів для оцінки сеї діяльності, що п. В. «боронив» через кілька засідань горячо прав галиц. Русинів. А треба знати, що становище п. Василька було вельми трудне. Передовсім руский клуб не старав ся ніколи навязати взаємин з иншими парламентарними сторонництвами, от хоч би з Чехами, Словенцями і Хорватами, з християньскими соціялами і німецьким центрум, а наколи глядів коли якої небудь помочи і звязи, то хіба у всенімців і соціялдемократів.

А як потрібні були такі взаємини, показало ся в комісії для виборчої реформи, коли для переговорів о галицкі мандати вибрано субкомітет, а до него д-ра Крамаржа і д-ра Шустершіча. Може хто замітити, що сі останні не багато помогли Русинам (п. Василько може є иншої думки), алеж на се скажемо, що прихильника не приєднує ся в останній критичній хвилі, а крім того показало ся, що всенімці в нічім не поперли руских змагань, а Arbeiter Ztg. в цілій акції о рускі мандати в комісії мала лише признаня для поступованя Поляків. А як помогли Словенцям їх взаємини з німец. центрум і з христ. соціялами, се показало ся наглядно в комісії виборчій.

П. Н. жалує ся, що «мало видко в парламенті деяких послів руских, що бувало нераз, що явили ся лише два або оден». Отже й тут «перегляд» п. Н. є невірний і тенденційний. Коли рускі

посли не творили одноцілого клубу, а в часті належали до Слав. Союзу, тоді п. Н. дуже пильно в письмах з Відня записував, коли бракло котрого з Русинів належних до Слав. Союзу, але не присутних з руского клубу не виказував. А тепер, коли всі сидять разом в рускім клубі, не називає поіменно не присутних, бо ті не належать якраз до тіснійших єго сторонників. Шкода, що п. Н. не сказав, хто то слабує, хто то мав яку пригоду, хто мав важні перешкоди і т. д., бо тоді може як раз показалося, що нац. демокр. сторонництво завелося як раз найбільше на тих, по котрих сподівалося, що вони на прах рознесуть державну раду.

На думку п. Н. недобре, що з руских послів все лише оден і той сам промовляє, бо в інших клубах, також невеликих, бесідники міняють ся. І ми з тим згоджуємося, але чому не пояснив п. Н. причин сеї прояви? На скільки нам відомо, нема в рускім клубі звичаю прийнятого по інших навіть малих клубах, щоби засідання клубу відбувалися правильно і періодично. Гляньте лише на таблицю виставлену в парламенті із списом клубів, там найдете всі клуби, найдете і *Ruskyj klub*, але коло всіх побачите від часу до часу дописку, що того то а того дня о тій а тій годині, в такім то а такім відділі відбуде ся засіданє клубу.

Крім того дістають члени всіх клубів (навіть малих) окремі записки через канцелярію парламентарну на засіданє з означенєм предмету нарад. На тих засіданнях обговорює ся предмет поставлені на дневнім порядку в посольській палаті і ухвалює ся, яке становище має клуб заняті супроти поодиноких предлог в палаті. Окрім того звичайно з початком і кінцем кожної сесії, з нагоди зміни правительства або важної єго заяви відбуває ся по клубах політична розправа про становище політичне клубу, сторонництва чи народу супроти правительства. Наслідком того члени парламентарних сторонництв поінформовані про біжучі справи, про предмети дневного порядку, знають, як мають голосувати, коли можуть забрати слово, і взагалі цікавлять ся справами, вироблюють ся політично і заводово і беруть живу участь в парламентарній діяльності.

Такого звичаю в рускім клубі не було і нема. Засідання, наколи в рядигоди відбувають ся, то відбувають ся прихватком, в останній хвилі і не обговорюють всіх важнійших справ. Досить згадати для прикладу, що навіть в так важної справи, як виборча реформа, а іменно розділ мандатів і розклад виборчих округів, руский клуб не обговорив і дотичної предлоги не виготовив, хоч сего домагали ся перед Великоднем, щоби та справа була в клубі трактована. Наслідком сего слабе політичний інтерес в клубі, бо нема навіть товариських зносин і сходин, як се буває по інших клубах, а кождий ходить особняком, нема виміни гадок, а звісно, що гадка гадку родить і спонукує до діланя. Треба однак і се зазначити, що довголітна обструкція

також чималою була перепоною, що рускі послі не мали спромоги виявити своєї діяльності в промовах. Але навіть, коли бувала така нагода, тоді звичайно з гори вже голова сам заявляв, що він буде промовляти або назначував до того заступника голови. Річ природна, що інших послів, особливо з правого крила тим самим усувано від промов, а коли навіть вдатні і рішучі промови п. Василька не находили признаня голови клубу, то тим менше хотіли накидати ся клубови послі Барвіньский, Пігуляк, др. Гладішовский. Вжеж і в комісії виборчій не міг п. Василько вдоволити голови клубу, так що доходило до розбитя клубу. Нічого отже дивного, що члени клубу знеохочують ся. Тямто не тільки треба, щоби клуб складав ся з людей, »котрі би і хотіли і могли і уміли працювати« в парламенті, в палаті і в комісіях, але треба уміти ужити кожду силу і визначити їй відповідну задачу, а до того треба умілого проводу. На жаль у нас за мало користують ся досвідом, який собі здобули інші парламентарні сторонництва, котрі перебули парламентарну і політичну шхолу. У нас на жаль дуже часто все оцінює ся, осуджує ся і робить ся з погляду тісного галицького віконця.

Рільні страйки в східній Галичині.

Під сим заголовком подала *N. fr. Presse* допись зі Львова, котру наводимо перекладом, позаяк і в сій дописи висловлені подібні гадки в сій тепер многоважній справі, як ми недавно від себе висказали. Щоби спори між роботодавцями а робітниками довести до корисної і спокійної полагоди, треба посередника, котрий би обидві сторони довів до згоди. Таким посередником повинні бути урядові власти. Одначе щоби дійсно справа була корисно полагоджена, треба щоби власти поступали предметово, справедливо, а не хватали ся примусових способів або вступали ся лише за одною стороною. Не можна всеї причини страйків добачувати лише в агітації, але треба старати ся усунути всяку кривду, де она є, треба старати ся заспокоїти оправдані домаганя відповідно сучасним потребам. Справедливим і предметовим посередництвом можуть урядові власти зробити велику прислугу обидвом сторонам, а також і краєви, щоби довести до спокою і ладу.

Допись в *N. fr. Presse* звучить:

Донесеня руских часописей про вибух страйку рільних робітників в повітах Рогатина, Товмача і Бучача, як і заповідь загального страйку підчас жнив у східній Галичині і виданий до сільського населеня поклик намісника, вивели вже хлопський рух, який починає непокоїти польских дідичів, на світло публичної справи. Аграрні страйки в там в краю розмірдо новою і не частою появою; в Галичині, наперекір єї економічному станові розвою, приходило до тепер частійше до промислових страйків, як до аграрних заворушень.

В літі 1902. року звернуло на себе перший раз увагу солідарне поступованє руских хліборобів, правительство прийшло доперва тоді до пізнаня зростаючого сильного руху, коли єго заскочив страйк женців в чотирнайця-

ти східно-галицьких повітах. Сей страйк мав зразу характер переважно економічний за підвищенє платні робітника. Вправді деякі надто загорілі заводові політики твердили, що противенство між руским сільским населенєм а польскими дідичами, заострєне до ненависти і отвертої вражди, було одною з найсильнійших пружин сего хлопського руху. Однак провідники Русинів звернули ся були тоді найрішучійше против представлюваня з польської сторони, немов би то хлопський рух став викликаний виключно і одиноко через сильну агітацію руских радикалів і соціалістичної партії, при чім они вказували на се, що ледви чи змогли би агітатори двигнути народ в такім розмірі в стільких повітах, колиб не було сильних зародків заворушеня між самим населенєм.

На всякий спосіб видко було, що власне на областях сих польских дідичів, які в соймі і повітовій раді відгравали якусь ролю, прибрав страйк рільних робітників таку ненависну форму, якої не звик приймати навіть між зорганізованими соціалістичними робітниками в сильно підмінованих промислових центрах. Мимо того всего страйк мав прецінь деяку економічну відтінку, а остаточним вислідом здержаня праці було, що женцям в дитквених страйком повітах признано чималу підвижку платні.

Однак з тим кориснійшим подекуди уложенєм заробкових відносин не зникло єще ніяк завзяте руского сільського населеня. Надзвичайний податковий гнет, непропорціональний зріст числа населеня, роздробленє земської власности на маленькі парцелі і елементарні нещастя злучили ся до витвореня на селі тої соціальної атмосфери, яка доводить до масової еміграції руских хлопів до Америки, до збільшеня числа »сакских мандрівників« (що йдуть за роботою у Німеччину) та до численних прояв невдоволеня. Рускі радикали наново намагають ся при огни сего пожару загри-ти своєю юшку і на селі зорганізувати, о скільки можна, загальний політичний рух. Кому доскулюють житейські язви, сей бажає зміни і радо наставляє ухо відшептам, які обіцюють єму полівшєне долі.

Особливо від заповідженя виборчої реформи, зачало прямо страшно кипіти у східно-галицьких округах; на безчисленних зборах старали ся пояснити хлопам, що супротив заведеня загального права голосованя руский нарід находить ся на важній зворотній точці свого внутрішнього розвою, та що тепер було би на часі станути опором против надмірного заливу польської повени та переперти домаганє на вирівнанє національних прав і обовязків. Сей соціальний рух з політичним рефлексом зростав чимраз дужше; хотяй оглядайші провідники Русинів держали ся, здає ся, засади, що до поправки положеня на селі мусить остати рух чисто економічний та під жадним услівєм не можна єго мішати з політикою, то однак поклонники острійшої тактики підносили, що тут треба на всякий спосіб ділати і запобігати, бо проявляють ся поважні познаки стану близької рішаючої хвилі.

Отже заходить питанє, чи загальний страйк східно-галицьких хліборобів, який має бути демонстрацією против покривденя руского народа в правах при виборчій реформі, має справді услівя і відповідні свєдства для успіху сеї хлопської помічничої акції. Поважний характер ситуації повинен би прецінь спонукати всі інтересовані чинники, щоби впливати на хлопів усмиряючо та рішучо здержували їх перед необдуманими а в наслідках нещасними для них кроками. Однак рівночасно треба би дуже поручити також і противній стороні розумну міру і справедливість супротив руских селян, бо справі краевого мира певно не прислужить ся тим, коли против руского хлопа, як се власне робить залюбки краківський шляхоцкый орган, підносить ся закид, що єго організація виключно се має на цілі, щоби прогнати Поляків зі східної Галичини а особливо польским дідич-

чам зогидити побут в краю через хитро обдуману систему вивласнення. Можна надіятися по зарядженнях, підпринятих правительством у відповідний спосіб, що страйк рільних робітників не потягне за собою сим разом жадних серйозних консеквенцій; однак постійне поліпшенє та цілковите успокоєнє не могло би відійти наступити скорше, аж коли удасть ся пануючій в краю партії, справедливостію і щирою прихильністю усмирити недовірчивість сільського населеня в кождім напрямку.

Отверте письмо до думи проф. І. Радецкого.

(Конець).

Мені, російському громадянину, що обурював ся насильством бюрократії над совістю Поляків та інших народів, заселюючих Росію, таке деспотичне насильство із сторони польских верховодів в Галичині видає ся чимсь дивезним і заслугуючим не тільки на догану, але й на явний протест із сторони всіх добре мислячих людей цілої Європи. Росіяни зовсім не знають в Росії, що роблять брата Поляки в Галичині; а вони допускають ся тут злочину против свободи совісти, против справедливости і против святих прав чоловіка.

Польська шляхта рішучо обурює руский народ своїм насильством, — своїм грубим шовінізмом і диким еґоїзмом, котрий не знає міри. Польська шляхта своїм поведенєм ставить руский народ в Галичині в безвихідне положенє, пхає єго у пропасть і пре єго до крайної боротьби. І все те діє ся на очах всеї Європи — в сій хвили, коли російські Поляки царства польского домагають ся свободи школи, свободи політичної, повної автономії Польщі! З титулу свобідного громадянина і Росіянина, котрому однаково дороге щастє всеславянства і всіх чесних, рівноправних людей, я прошу державну думу при обсуджуваню справи автономії царства польского в Росії указати польским депутатам в думі крайно грубе поведенє Всеполяків в Галичині, котрі також належать до всепольской організації і котрі систематично насилують свободу Русинів в Австрії, уживаючи всіх негідних свобідного народу поступків.

З титулу члена конституційно-демократичної партії в Росії я жадаю від конституційно-демократичного і українського клубу, щоби ужили свого впливу на Поляків котрі поневолюють Русинів в Галичині і своєю бездушною політикою гнетуть свідомо чи несвідомо, пруть зовсім не слабкий руский народ до кровавої борби і готовлять собі і другим велике нещастє. Я жадаю від конституційно-демократичної партії і українського клубу, щоби отверто вступили ся за угнетених в «польській» Галичині Русинів і вплинули на політику галицкой шляхти через польских депутатів в державній думі, через тих депутатів, що в Росії голосно протестують против несправедливости Росії.

Несправедливість, яка діє ся в Галичині тром мільонам руского народу, кличе до всіх людей і до самого неба. Польська шляхта допускає ся тут насиль-

ства на кождім кроці і що хвиля драчнить руский народ, котрий уже зачинає тратити терпеливість. Я звертав ся тут з братніми словами до братів Поляків, але ті слова остали ся голосом вопіючого в пустини. Думаю, що голос членів державної думи, голос усеґо народу в Росії окаже більше впливу. Я вірю в силу слова і ддятого гадаю, що члени українського клубу державної думи скажуть се слово на всю Європу.

Н О В И Н К И.

— **Календар.** Ві вторник: руско-кат. Андрея крит.; римо-кат. Алексія, Берти. — В среду: руско-кат. Кирила і Методія; римо-кат. Симеона з Липи.

— **Преосв. Епископ Чехович** виїхав на 4 тижні до купелів.

— **Довірочні збори академічної молодіжи** у Львові, що відбули ся вчерашного дня в салі «Народного Думу», числили поверх пів тисячі учасників. Явило ся також чимало жіноцтва, а крім того представителі польской поступовой молодіжи і академиків сионістів. З професорів університету були проф. Грушівський, Дністрянський, Колесса і Студинський. Вечером відбув ся концерт в память Драгоманова. Основний відчит про Драгоманова виголосив др. Ів. Франко, якого привитано грімкими оплесками. Була се контрдемократія проти «Гр. Голосу», щоби др. Франко сьмів промовляти на концерті Драгоманова. Як кажуть, Павлик і Трильовський вирівнували в «Гр. Голосі» свої рахунки з д-ром Франком. Впало в очи, що безмежний поклонник Драгоманова, Павлик, на концерті не явив ся. Хори «Бандуриста» при акомпанієменті пп. Т. Шухевича і Б. Вахнявина випали дуже гарчо. Лише голоси солістів були трохи перетомлені по концерті і подорожи до Сокаля. Незвичайно подобала ся гра на скрипці п. Садовского і гра на фортеп'яні п. Т. Шухевича. Добре віддеклямував вступ до «Мойсея» п. Луцкий, хоть єго голос більше падає ся до ліричних поезій в роді Богдана Лепкого. По концерті відбула молодіж спільний комерс.

— **Протести.** Проти наміреної т. зв. реформи супружного закона в Австрії запротестувало на поклик дотичного віденьского комітету 936 громад в Галичині, осмотривши вислані протести громадскою печаткою або уряду парохіального, або обидвома печатками. На протестах в Галичині підписало ся разом 500.596 осіб, в тім числі 93.886 женщин.

— **Руским епископом для Америки** має стати, як кружить чутка др. Николай Демчук, ректор грек.-кат. духовної семінарії св. Атаназія в Римі. О. др. Демчук походить з Галичини, у Львові скінчив гімназію, провів яко студент богословія два роки в львівській духовній семінарії, відтак був висланий до Риму, де скінчив студії і яко доктор богословія вернув до Галичини, а небагом відтак вступив до чина Василян. В 1904. р. був покликаний до Риму на становище ректора руской духовної семінарії св. Атаназія.

— **Із сокільского руху.** Дня 8. липня відбули ся перші загальні збори і пожарний курс в «Соколі» в Дичкові, тернопільского повіта. Збори отворив місцевий парох о. Плятон Карпинський промовою, в якій вказав, скільки то людскої кривавиці іде з димом. Дальше вказав на брак організації між нашим парубоцтвом, яку має виробити сокільска організація а яка має бути основою красшого життя народа. Далєгат львівского товариства «Сокіл» д. Волод. Геринювич виказав браки вашого народа на полі так економічним як просвітнім, та завізвав зібраних до злуки і взаємної помочи. Члєвів вписало ся 76. Головою товариства вибрано одноголосно о. П. Карпинського, начальником д. Андрея Пятківського, справником д. Волод. Пруса. Опісля перєвів д. В. Геринювич практичні і теорети-

чні вправи, та поділив Соколів на поодинокі відділи. Саме в тій хвили вибух пожар в сусіднім селі Кипячці (про що вже писано — Ред.). По пожарі відбував ся дальше курс. Др. Геринювич вказував на нелад, який викликували при пожарній обороні ті, що не знають, як ратувати. Вечером зібрали ся члени нового сокільского гнізда на бесіду в Читальні «Просьвіти». — *І. Ф.*

Попередної неділі відбуло ся отворенє пожарної філії «Сокола» в Помор'ях, зборівского повіта. Читальня, в котрій відбували ся збори, заповнилось людьми, що радо прибули на се сокільске свята. Зборам проводив місцевий парох о. Склєнкович, яко організатор сєґо Сокола, котрий також займає ся щиро народними справами в Помор'ях. По вступнім слові о. предсідателя забрав слово відпоручник львівского «Сокола» др. Іван Ігнат, пояснюючи статут і значінє сєґо Товариства. Членів вписало ся около 60. Головою вибрано одноголосно о. Склєнковича. «Марш Соколів» закінчив збори. Перед зборами відбулась лекція пожарництва рядові вправи а по тих гри і забави молодіжи. — *І. Г. Н.*

— **Хліборобські страйки у сьхідній Галичині** заурятали весь ум всіх політників і неполітників. Всюда про него говорять. Ідеши залізницею від Львова на схід, почувши бесіду лише про страйки, а на потвердженє тих бесід є наглядні докази: Цілі ваґони жандармів спроваджуваних з західної Галичини і з Моравії та товпи їдучих на роботу женців і косарів — Бойків зі Станіславівщини і Гудулів з околиць Микуличина. На стаціях залізниць всюда повно новіських жнивварок, молотілень та інших хліборобских машин, а кождий тягаровий поїзд везе їх ще по кільканайцять. Патриоти по містах на провінції нічого иншого не мають до говореня, лише про страйк, а на селі навіть діти плетуть про «стайки». Тимчасом той страйк мало де дасть ся замітити. Навіть жнивварки не працюють на полях бо збіже на полудневім Поділю від дощів і буйности переважно повіяляло і не дає ся косити машинами. За те, де збіже — тепер на порі жито — доспіло, там всюда жнуть єго, звичайно місцеві, селяни, котрим дідичі без великих торгів майже всюда поступили на десятий сніп, а подекуди причиняють ся до прохарчованя женців. Деякі властителі обшарів з боязни перед страйком повижинали ще недоспіле жито. Страйк мав прокинути ся тепер масово в Гусятинщині, деяких селах Бучаччини і Товмаччини та в двох селах городецкого повіта. В Будзині і на фільварку Вадова (пов. Бучач) прийшло по короткім страйку до згоди, а се женці дістали 10. сніп жита замість 12-ого. В Залісє. (пов. Бучач) і в Гориглядах (пов. Товмач), де вибух страйк в послїдних днях, ведуть ся переговори між дворами а селянами.

— **Переповненє на залізницях.** Поїзд, що приходить в поведілок рано з Черновець і Станіслава до Львова, має полученє зі всіма бічними шляхами і тому є звичайно переповнений до послїдного кутика. Подорожні, які їдуть з підльвівских околиць тим поїздом звичайно на мурарекі роботи до Львова, мусять вже стояти на платформах, бо в возах нема для них місця, а при тім не тяжко о нещастє. Бажаним було би, аби заряд залізницї випускав той поїзд з двома машинами і більшим числом возів, або два окремі поїзди один по другім. За свої гроші подорожуючій публиці належить ся як вже не вигода, то бодай сидяче місце.

— **Зі Станіслава** пишуть нам: Дня 5. липня відбув ся попис учениць і учеників школи музичної «Станіславського Бояна». Численно зібрана публіка прислухувалась продукціям музичним з вдоволенєм, бо — правду кажучи — всі они випали бездоганно, завдяки совісній праці учительки школи панни Зофії Левинцкой. Та на жаль сконстатувати випадає, що школа сеся числила в тім році дуже мало тих учениць і учеників, в порівнаню з попередними роками свого ествованя; мимо того, що вплиди науки були все вдоволяючі;

многа в наших патриотів посилає і в тім році посилав свій дити на науку музики...

Слава Ізидора Воробкевича о. Евгена Емануїла Воробкевич з Чернівців дарував видавництву музичному «Станіславському Боян»...

В сім році припадає десятилітє ествова- ня товариства «Станіславський Боян»...

Склад державної думи. Адміністраційний комітет російської думи зібрав через пос. Бордіна статистичні дані про думу і так єї представляє: Число послів 448.

Щодо літ життя: 181 послів в віці 30-40 літ, 167 в віці 40-50 літ, 55 послів 50-60 літ, 34 послів має понизше 30 літ...

Щодо освіти: 189 вихованців ви- ших шкіл, 114 низших шкіл, 84 самоуків, 62 абітурієнтів передних шкіл і 2 неграмотних.

Щодо ісповідань: 339 православних, 63 католиків, 14 протестантів, 14 магометанців, 11 старозавітних, 4 старовірців, 1 баптист, 1 буддист і 1 безвірковий.

Щодо народности: 265 Москалів, 62 Українців, 51 Поляків, 13 Жидів, 10 Литовців, 8 Татарів, 6 Либівців, 4 Естонців, 4 Німців, 4 Балкарів, 2 Мордвішів, 2 Вотників, 1 Болгарин, 1 Молдованин, 1 Чеченець, 1 Киргиз, 1 Чуваш і 1 Калман.

Щодо походження: 204 селян, 164 шляхтичів, 24 міщан, 14 духовників, 12 козаків, 11 купців, 9 почетних горожан, а 14 інших категорій. Між коюст демократами є 60% шляхти і 23,5% селян; в трудовій групі є 81% селян і 2,8% нілхти.

По заняттям: 111 хлібообовів, 65 діди- чів, 61 земських урядників, 38 адвокатів, 25 робітників, 24 купців, 23 учителів, 19 лікарів, 15 державних урядників, 14 духовників, 10 професорів, 7 літератів, 6 редакторів, 5 інженерів, 4 приватних доцентів, 2 промисловців, 1 головець худоби, 1 геометра, 1 рисівник і 1 студент (політехніки в Москві).

З огляду на майно дідиці і хлібороби ділять ся на 162 дрібноземельників, 72 середноземельних, а 42 великих обшарників.

Що до політичного ісповідання не дасть ся послів посортувати, бо партія ще не угруповала ся.

Сю статистику уложено на основі кве- стионарів, виповнених самими послами.

Дрібні вісті. Ученики VI кл. гімназ. в Тернополі Роман Степанович і Василь Мако- гіні, дістали двійки і порішили застрілити ся.

Узброєні в револьвери станули напроти себе і рівночасно вистрілили один в другого. Оба стріли були смертельні.

Товариство «Руский жіночий кружок» в Коломиї розписує отсим конкурсе на привяте до бурси 25 учениць шкіл народних і виділових. Оплата місячна 24 К і 1 К на пранс. Подана належить вносити разом з послідним свідощтвом шкільним і декларацією родичів або опікунів, на руки председательки Товариства ВП. Марії Слюзарової в Янівм, п. Яремче до дня 1. серпня с. р.

Виділ «Руского Інститута для дівчат» в Перемишлі повідомляє Вп. П. Т. Родичів і Опікунів, що зголошеня о приняте панночок до его пансиону належить вносити на адресу Виділу найдалше до дня 25. н. ст. серпня. Такі зголошеня мають внести також П. Т. Родичі інстатуток, котрі вже в минулім році ту були приміщені. Вичерпуючі інформації для Вп. Родичів що до условій принята нахо- дять ся в ново випечатанім проспекті Інсти- тута, який посилає ся даром всім, що того зажадають. Пляни наукові для класи пригото- вляючої, для клас L, II, III і IV. ліцеальних, як також виказ приписаних учебників шкіль- них суть подані в звіті дирекції ліцея за р. шк. 1905/6. Запис учениць до ліцея відбуде ся 1. і 3. н. ст. вересня по полудни в годинах урядових від 3—6. Вступні іспити до I і при- готовляючої класи відбудуть ся 4. н. ст. ве- ресня по полудни, вступні іспити до II, III і IV. класи межі 5.—15. вересня рівнож по полудни. За виділ: о. О. Мартинович.

Переписка Редакції. ВПр. о. Пог. Нині як раз можемо помістити. Переписний ли- сток з 9. с. м. зааресований виключно по руски заїхав з Праги до Одеси, звідтам до «Повичь» в Болгарії і прибув нині до нас.

Телеграми

з дня 16. липня 1906.

Петербург. В петергофскім парку якийсь прилично убраний 26-літний мужчина і в о- чах публвки застрілив генерала Козлова, ду- маючи, що то є ген. Трепов.

Новий Йорк. В середущій Америкі занос- ить ся на війну між двома малими репу- бликами.

Варшава. Вибух ту загальний страйк хліборобский. Жнива станули.

Петербург. На передмістях Петербурга вибухли вчера розрухи між самими робітн- ками, революціоністами і реакціоністами.

Colosseum

в пасажі Германів при ул. Соняшній у Львові. від 16. до 31. липня 1906.

Нова сензаційна програма.

Щоденно о 8. год. вечер представленє В неділі і свята 2 представлення о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life представленє. Білети вчасніше можна на- бути в конторі Пльона при ул. Кароля Лю- двика ч. 9.

Одружить ся. Державний жандарм, вдовець, Русин, посі- даючий 3.000 корон річної пенсії, не маючи ближших знакомств, глядить тою дорогою то- варишки житя, особи милої поверховности, тихої владчі, і доброї господині, старшої панни або вдови бездітної, Русинки; віно пожадана. Справа трактує ся на серію, за дискрецію ру- чить ся словом честя. Бльондинки мають першеньство. — Точнійшї інформації під адре- сою: «10 В. С. D.» restante Rzeszów. (1-3)

ІВАН СТЕРНЮК

в ЗАЛІЩИКАХ

висилає

вибірані морелі в кошиках 5 клгр. по 3 К 80 с. оплачено. (6—10)

Рух залізничних поїздів

важний від 1. мая 1906 після середно-євро- пейского часу.

Table with train routes and times: До Львова на дворець головний приходять: З Іцкан 12:20*, 6:10, 1:40, 5:45, 9:05* Кракова 2:31*, 5:50*, 8:45, 1:30, 5:25, 8:40 9:30* Підволочиск 7:20, 11:45, 2:20, 5:50, 10:30* Лавочного 7:29, 11:50, 10:50* Рави рускої 7:50, 4:50 Станіславова 8:05 Самбора 8:15, 1:50, 9:20* Любіня вел. 11:50* (13/5—16/9 в неділі і свята) Яворова 8:18, 4:37 Янова 1:15 (1/5—30/9), 8:45* (13/5—9/9 в неділі і р.-кат. свята), 9:25* (13/5—9/9) Коломиї 10:05 Ряшева 10:35 Тухлі 3:45 (від 15/6 до 30/9) Брухович 7:07, 3:25, 5:30, 8:20* (всі від 6/5—23/9 щоденно і 1:45 (6/5 до 23/9 в неділі і р.-кат. свята)

На Підзамче.

Підволочиск 7:05, 11:30, 2:08, 5:35, 10:16*

Зі Львова з головного двірця відходять:

Table with train routes and times: До Кракова 12:45*, 1:—*, 8:35, 2:45, 6:35* 8:25 10:05* Іцкан 2:51*, 6:15, 9:20, 2:40, 10:40* Підволочиск 6:20, 10:55, 2:21, 6:15*, 9:50*, Яворова 6:55, 6:—* Янова 9:15 (1/5—30/9), 1:35 (13/5—9/9 в неділі і р.-кат. свята), 3:14 (18/5—9/9). Лавочного 7:30, 2:30, 6:25*. Самбора 8:55, 4:15, 10:51 Станіславова 9:10* Белзця 10:45 Ряшева 4:05 Коломиї 3:30 Рави рускої 7:25*, 11:35* Перемішля 10:05* (від 1/5 до 30/9) Хирова Ясла Стрия 11:10* Брухович 6:05, 2:28, 3:40, 6:26* (всі від 6/5 до 23/9 щоденно), 12:40 (6/5—23/9 в неділі і р.-кат. свята).

З Підзамча:

Підволочиск 6:32, 11:07, 2:32, 6:27*, 10:02*.

Примітка. Поїзди поспішні друковані є черенками товстими; поїзди нічні є зазначені звяздкою. Пора нічна числить ся від 6. год. вечер до 5. год. 59 минут рано.

Звичайні білети їзди як також білети всякого иншого рода, ілюстровані провідники розклади їзди ітд. можна набувати через ці- ли: єнь в міскім бюрі п. к. державних зе- лезиць, пасаж Гавсмана ч. 9.

Всілякі КУПОНИ

вильосовні цінні папері

Контора виміни

п. к. упр. гал. акц

БАНКУ

Гіпотечного